Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Cena numeru w Krakowie i na prowincyi 300 Mk.

WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

Wspólny organ dzienników krakowskich:
„Czas", „Głos Narodu", Goniec Krak.", „Ilustr. Kuryer Codz.", „N. Reforma", „N. Dziennik" na czas strajku drukarzy krak.
Wydawca i red. odpow.: Michał Konopiński.

Rok II. Kraków, Sobota 6 stycznia 1923 r. Nr. 4.

Konferencya w Paryżu.

Kraków, 3 stycznia.

Z Paryża donoszą 3 b. m.:

We wtorek o godzinie 2 po południu, prezydent Poincaré, [illegible] komisyi [illegible] **Bonnet** i kierownik wydziału politycznego **ministerstwa** spraw zagranicznych [illegible] **otwarcia** konferencyi międzysojuszniczej dla **uregulowania** kwestyi odszkodowań. Na konferencyi Anglię reprezentują prezydent ministrów Bonar Law i Grahm, podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych, Belgię Theunis, prezydent ministrów oraz minister spraw zagranicznych Jaspar, Włochy ambasador w Londynie della Toretta i ambasador w Paryżu [illegible] oraz delegat w komisyi odszkodowań [illegible]. Poza tem na konferencyi obecne jest [illegible] rzeczoznawców.

Pierwsze posiedzenie poświęcone było przedstawieniu planów francuskiego, angielskiego i włoskiego w kwestyi odszkodowań. Następne zebranie konferencyi wyznaczono na [illegible] po południu. Prawdopodobnie jeszcze przed południem obradować będą rzeczoznawcy nad przedłożonemi planami.

(Treść angielskiego projektu odszkodowań i różnicę w zapatrywaniach Francyi i Anglii w kwestyi reparacyi — podaliśmy w poprzednim numerze „Wiad. Krak.")

Szczegóły angielskiego planu spłaty odszkodowań niemieckich i długów sojuszniczych.

Leafield 3. I. (PAT). Pomimo [illegible] w prasie angielskiej [illegible] zasadniczego uregulowania sprawy odszkodowań oraz sprawy długów międzysojuszniczych bony niemieckie **nie są przeznaczone dla umieszczenia ich na rynku, a raczej mają służyć tylko dla rozrachunku.** Uruchomienie niemieckiego długu odszkodowawczego ma być [illegible] **w drodze pożyczki,** która [illegible] być użyta na wykup [illegible] bonów. Aby dać Niemcom możność przywrócenia równowagi budżetowej i stabilizacyi, jest [illegible] konieczne, **aby zostały one całkowicie zwolnione w pierwszym okresie od wypłat w walutach zagranicznych oraz, aby świadczenia rzeczowe** [illegible] **zostały do minimum,** z wyjątkiem [illegible] wypadków, gdy [illegible] **byłyby w dalszym ciągu** [illegible], **nawet i podczas pierwszego czterolecia,** choć ewentualnie w rozmiarach [illegible] mniejszych. Bardziej dokładne [illegible] tych dostaw może być dokonane [illegible] w drodze [illegible].

Przyjęty [illegible] mógłby być zaproponowany Niemcom pod następującymi warunkami:

1) że przedłożony [illegible] **zmierzającą do stabilizacyi marki niemieckiej** [illegible] oraz [illegible] Komisyi rzeczoznawców zagranicznych, których [illegible] **oraz że przywrócą one równowagę swego budżetu** w [illegible] który mógłby być n. p. [illegible] na 6 miesięcy dla [illegible] a na dwa lata dla przeprowadzenia reformy [illegible];

2) że Niemcy zgodziłyby się na [illegible] [illegible];

3) gdyby Niemcy nie wykonały [illegible] tego, czy to w sprawie równowagi budżetu, czy to wykonania [illegible] zobowiązań, w takim razie [illegible] się one podda [illegible] [illegible] przez [illegible] międzysojuszniczą, nie wyłączając [illegible] [illegible] dochodów niemieckich, a nawet okupacyi wojskowej [illegible] [illegible] pozaskarbowej [illegible].

Co się tyczy spraw długów sojuszniczych, projekt angielski [illegible] propozycye [illegible] z zastrzeżeniem, że [illegible] propozycye, dotyczące odszkodowań [illegible] [illegible] i że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] tych, [illegible] przyjąć angielski:

1) [illegible] obecnie [illegible] się w Anglii [illegible] długów międzysojuszniczych, mają być [illegible] na [illegible] tych długów. [illegible] tych [illegible] zależeć [illegible] z wysokości rzeczonych długów sojuszniczych.

2) [illegible] bonów niemieckich, jakie ma otrzymać Francya z tytułu [illegible] długu [illegible], oraz jeden i pół miliarda marek w złocie z tej [illegible] serji bonów, które mają otrzymać Włochy, jako ich udział w odszkodowaniu, mają być przekazane Wielkiej Brytanii.

3) [illegible] Anglia [illegible] wymiany wyrównania długów, [illegible] [illegible] w dniu wypłacenia [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonów niemieckich do [illegible] [illegible] do Stanów Zjednoczonych i do [illegible] każdego z nich.

W ten sposób główne zasady planu angielskiego są następujące:

1) Ustalenie minimum zasadniczego długu niemieckiego zgodnie z opinią, wyrażoną przez rzeczoznawców finansowych co do zdolności płatniczej Niemiec plus pewne quantum dodatkowych zobowiązań, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] trybunał.

2) Zastąpienie obecnie ustalonych zobowiązań europejskich dłużników szeregiem odpowiednich umów z Anglią, na mocy których uległyby redukcyi wszystkie długi międzysojusznicze w drodze przekazania obligacyj niemieckich na rzecz Anglii, a kontyngent niemieckich wypłat ponad ustalone minimum byłby użyty dla spłat długów europejskich względem Ameryki.

3) Danie Niemcom zasadniczych warunków, aby je skłonić do przyspieszenia terminowych wypłat rocznych. Pierwotne ustalenie długu niemieckiego wyniosło się **w sumie 50 miljardów marek w złocie,** płatnych w terminie 31 lat [illegible] [illegible] [illegible] przez pierwsze [illegible] lata, za 4%, w następnych czterech lat [illegible] w dalszych latach. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amortyzacyjne, [illegible] [illegible] [illegible].

Korzyści wynikające z przyjęcia planu angielskiego, polegają na tem, że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. W razie [illegible] planu angielskiego [illegible] [illegible] [illegible]. Niemcy byłyby w [illegible] **rozpocząć spłaty w całości ustalonych rat rocznych już w przeciągu kilku najbliższych lat, a wartość zobowiązań niemieckich mogłaby być wtedy określoną na sumę niewiększą jak 30 miljardów marek w złocie,** a nawet może mniejszą. Co do [illegible]

sprzymierzeni byliby w posiadaniu owych 30 miliardów, a Niemcy niewątpliwie byłyby w możności zapłacenia drugiej seryi bonów, a następnie również rychłego wykupienia tychże bonów. W tym wypadku i druga serya bonów miałaby wartość conajmniej obecną, plus $6^1/_4$ procent, czyli 7.4 miliardów Zgodnie z powyższem obliczeniem cała suma indemnizacyjna zostałaby uzyskana w przeciągu mniej więcej 12 do 15 lat, przyczem poważna część już w przeciągu pierwszych lat 10ciu mogła by być cenioną w wysokości ponad 37 miliardów. Robiąc nawet najgorsze przypuszczenia, że żadna z niemieckich pożyczek nie da się urzeczywistnić ani obecnie ani w przyszłości i że druga serya bonów miałaby upaść, a Niemcy płaciłyby jedynie procenty od pierwszej seryi bonów jako stałą roczną ratę w sumie początkowej po pierwszych czterech latach — dwóch miliardów, a która to suma po następnych czterech latach podniosłaby się do dwu i pół miliardów **to nawet w tym najgorszym wypadku ogólna suma indemnizacyjna licząc 5 procent liczyłaby 39.5 miliardów marek.** Nałożono w ten sposób na Niemcy ciężary, które jednakże mogą być zredukowane, o ile zaciągną one pożyczki na dogodnych warunkach i w całości pokryją ich zobowiązania finansowe.

Francya podtrzymuje swój plan odszkodowań.

Paryż (PAT). Rada ministrów zebrana pod przewodnictwem Milleranda **aprobowała jednomyślnie program Poincarego, dotyczący odszkodowań i długów międzysojuszniczych.**

Ostre różnice pomiędzy Francyą a Anglią w sprawie odszkodowań.

Bezowocna konferencya w Paryżu.

Wiedeń. (PAT). „Neue Freie Presse" donosi z Paryża: Wczorajsze posiedzenie Konferencji rozpoczęło się o godz. 3-ciej popołudniu. Poincare zabrał głos zaraz po otwarciu posiedzenia i w 2 godzinnej mowie przedstawił **zastrzeżenia Francji przeciwko planowi angielskiemu.** Przyjęcie planu angielskiego miałoby ten skutek, iż **Niemcy wzbogaciliby się szybko kosztem aljantów.** Następnie omawiał Poincare wzburzony pretensje angielskie do złota francuskiego, zdeponowanego w Banku angielskim i zapowiedział na dzisiaj notę francuską w tej sprawie, która **szczegółowo skrytykuje plan angielski** na podstawie uwag francuskich rzeczoznawców. Poincare podziękował następnie Bonarowi Law za otwartość, z jaką poinformował Francję o odmiennem stanowisku Anglji. Podniósł jednakże, że program Francji jest **niezwykle umiarkowany i jest on ostatniem słowem Francji.** Przyjęcie planu angielskiego równałoby się **naruszeniu traktatu wersalskiego** i wprowadziłoby na porządek dzienny **zagadnienia,** daleko wybiegające poza program paryskiej konferencji reparacyjnej. Poincare zakończył oświadczeniem, że **Francja nie może przyjąć planu angielskiego za** podstawę do dyskusji.

Po mowie Poincarego przerwano posiedzenie o godzinie 17.15 popołudniu.

ml. Na nast. posiedzeniu odpowie on szcze- z powrotem. Pierwszy przemawiał delegat belgijski Theunis, który wykazywał, że **Niemcy zdolne są do płacenia.** Theunis, ostrzegał przed obecnymi rządami w Niemczech, opanowanymi zupełnie przez wielki przemysł niemiecki. Wreszcie prosił Theunis, aby Belgji **pozostawiono prawo pierwszeństwa do reparacji.**

Przywódca delegacji włoskiej markiz della Torella złożył oświadczenie, że Włochy na dzi- [illegible]

Zabrał następnie głos Bonar Law, który oświadczył, że Anglja nie sprzeciwia się zatrzymaniu pierwszeństwa Belgji, jeśli Francja się na to zgadza. Jest jego gorącem życzeniem, aby utrzymane zostało **porozumienie między aljanta.** Na następnem posiedzeniu odpowie on szczegółowo na mowę Poincarego. Dziś pragnie tylko wyjawić, na czem polegają różnice między stanowiskiem francuskiem i angielskiem. Anglja jest zdania, że **wykonanie planu francuskiego nie przyniesie pieniędzy.** Na żądane przez Francję ograniczenie moratorjum do 2-ch lat, mogłaby się Anglja ewentualnie zgodzić. W sprawie francuskiego depozytu złota, powiedział Bonar Law, że złoto to w porozumieniu z Bankiem francuskim zostało wysłane do Ameryki; Anglja jest gotowa **odkupić je, jeżeli Francja da 60 miljonów funtów szterlingów,** potrzebnych na tę transakcję. Bonar Law oświadczył w końcu, że gdyby między Francją a Anglją miały zachodzić daleko sięgające różnice zdań, **wówczas nie możnaby dojść do porozumienia.** Program angielski **różni się od programu francuskiego na punkcie ogólnej cyfry i na punkcie metody uzyskania zapłaty niemieckiej.** Dalej Anglja **przeciwną jest kontroli finansowej,** albowiem przez taką kontrolę utrudniłoby się przywrócenie kredytu niemieckiego. Dalej Anglja przeciwną jest kontroli finansowej, ponieważ równałaby się ona ustanowieniu rządu ponad rządem niemieckim. W końcu **przeciwną jest Anglja obsadzenia Zagłębia Ruhry,** albowiem przez taki nacisk podwiązanoby arterje życia gospodarczego Niemiec.

Posiedzenie wczorajsze zakończyło się o godzinie 19.20. Następne posiedzenie odbędzie się dziś o godz. 3-ciej popołudniu.

Groźba zerwania konferencyi.

Paryż. (Telef.) Ogromne naprężenie panuje dziś w Paryżu z powodu odbywającej się konferencji. Sądzą, że przyjdzie do decyzji na dzisiejszem posiedzeniu. Wedle jednych dzienników nastąpi zerwanie konferencji, tembardziej, że **Ag. Hav. zapowiada, iż Poincare nie zgodzi się na plan angielski.** Dzienniki z kół urzędowych sądzą, że w najlepszym wypadku nastąpi **prowizoryczne rozwiązanie.** W razie, gdyby nie doszło do porozumienia, wówczas zdaniem dzienników angielskich pewnem jest, iż **Francja rozpocznie akcję przeciwko Niemcom,** a mianowicie obsadzi **w dwóch trzecich części Zagłębie** Ruhry. W tym celu **będą wysłane 3. dywizje armji francuskiej.**

Rozczarowanie prasy włoskiej i francuskiej.

Wiedeń, 4 stycz. (PAT). „Neue Freie Presse" donosi z Rzymu: Z wiadomości prasy włoskiej o konferencji paryskiej przebija **nadzwyczajne zdumienie i oburzenie na plan angielski.**

Sowiety wobec ententy.

Kraków, 5 stycznia.

Przed kilku dniami Polska Agencya Telegraficzna przyniosła wiadomość z Pragi, że tamtejszy „Prager Presse", ogłosił artykuł prezydenta Masaryka o stanowisku sowietów wobec ententy. Artykuł ów napisany już w początkach października ubiegłego roku, z powodu znanej podróży Herriota do Rosyi, miał służyć tylko dla oryentowania się redakcyi wymienionego dziennika, obecnie atoli pojawił się w druku dla ważności poruszonego w nim zagadnienia. Oczywiście dla Polski, która na ogromnej przestrzeni graniczy z Rosyą i Ukrainą, wszystko co się odnosi do sowietów, ma podwójną doniosłość.

„Jest rzeczą zupełnie zrozumiałą — pisze p. Masaryk — że Niemcy podczas wojny usiłowali na swoją korzyść pozyskać bolszewików, jak zresztą już na początku wojny próbowali odciągnąć od ententy carską Rosyę. Znane są zwłaszcza tajne rokowania Protopopowa z Luciusem w r. 1916. Ale nie tylko Rosyę carską, lecz także Rosyę rewolucyjną usiłowali Niemcy zwabić na swoją stronę". Tu redakcya „Prager Presse" czyni od siebie następującą uwagę: „P. prezydent przytacza w tem miejscu dowody, których na razie nie ogłaszamy". Jakiemi względami kierowała się redakcya, nie wiemy, a domyślać się nie chcemy. Przystępujemy bez komentarzy do dalszego ciągu wywodów p. Masaryka:

„Co do bolszewików, należy zaznaczyć, że przeważna część bolszewików na podstawie marksizmu i przez pobyt w Niemczech lub Austryi, kształciła się po niemiecku, a nie po angielsku lub francusku. Starsi socyaliści, jak Plechanow i inni, kształcili się raczej na wzorach francuskich. O tyle więc bolszewicy są więcej zbliżeni do Niemców, niż do ententy. Ale sam Trocki na początku wojny napisał ostrą broszurę przeciwko mocarstwom centralnym, a zwłaszcza przeciwko Austro Węgrom. Trocki również w lutym 1918 r., a więc po rozejmie i podczas rokowań w Brześciu Litewskim, wystąpił w komitecie centralnym z wnioskiem, ażeby armię rosyjską odrodzić przy pomocy Francyi i Anglii, a następnie wziąć udział w wojnie przeciwko mocarstwom centralnym. Lenin zgodził się na ten plan. To mogę stwierdzić na podstawie wiarygodnych informacyi, które sam zdobyłem na miejscu. Nie mogę podać dokładnego tekstu wniosku Trockiego, ani ocenić jego doniosłości, nie mam również stanowczych wiadomości, z którym przedstawicielem ententy Trocki lub inny komisarz rokował. Mogą tylko powołać się na informacyę Sadoula, że Lenin i Trocki podczas rokowań w Brześciu Litewskim, wezwali go, ażeby porozumiał się z misyami ententy o przydzielenie do wojska rosyjskiego oficerów ententy. Sadoul powiada nawet, że później wysłano do Rosyi kilku oficerów francuskich.

„Bolszewicy — pisze dalej Masaryk — znali dobrze doniosłość traktatu brzeskiego. Wiadomo również, że traktat został ratyfikowany większością tylko jednego głosu. Trocki był nieobecny podczas głosowania. Lenin głosował za przyjęciem. Mogę jeszcze dodać, że Trocki ponownie w marcu 1918 r. po podpisaniu traktatu w Brześciu, rokował z kilku przedstawicielami ententy, ażeby pozyskać jej pomoc. Wtedy misya francuska, pod przewodnictwem generała Berthelota, jechała przez Rosyę z Rumunii, która w pierwszych dniach marca zawarła z mocarstwami centralnemi pokój wstępny. Berthelot na czele 300 oficerów opuścił Rumunię. Z tej sposobności skorzystał Trocki. Jenerałowie i oficerowie francuscy nie byli przeciwnikami planu Trockiego, na który godzili się także przedstawiciele Anglii, Włoch i Ameryki. Ale sprzeciwił się ambasador francuski p. Noulens, który wówczas przebywał w Wołogdzie.

„Jak się w tym wypadku zachował Lenin, nie jest mi wiadome. Szczegółów nie mogę podawać, gdyż o całej sprawie dowiedziałem się później i nie miałem sposobności do sprawdzenia tych informacyi. W związku z tem przypominam, że w walce czeskich „legionarzy" pod Bachmaczem przeciwko Niemcom,

brali udział bolszewicy po stronie naszej. Należałoby jednak stwierdzić, że nie wiadomo, czy to byli bolszewicy rosyjscy, czy ukraińscy i jakie mieli zamiary. Są to sprawy bardzo zawikłane i należy zwłaszcza mówić z wielką wstrzemięźliwością o zachowaniu się sowietów wobec Niemców i ententy przed pokojem brzeskim i po nim. Są to sprawy mało znane i nie rozpatrzone krytycznie, więc ryczałtowe twierdzenia są pod względem historycznym i politycznym bezwartościowe, a nawet szkodliwe".

Rządowy projekt uposażenia urzędników.

Warszawa 3 grudnia. Prezydjum rady ministrów zawiadomiło wojewodów, że dnia 4 b. m. w gmachu rady ministrów odbędzie się konferencja w sprawie projektu ustawy o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych. Prezydjum prosi o zawiadomienie o tem związków urzędniczych celem wysłania na konferencję upełnomocnionych delegatów.

Projekt ustawy opracowany został w ministerstwie skarbu. Głównym wykładnikiem projektu jest złączenie kilkunastu obowiązujących ustaw o uposażeniu w **jedną ustawę**, co co jest bardzo ważne ze względów organizacyjnych i polityki personalnej. Drugim postulatem, który projekt usiłuje osiągnąć, jest **uproszczenie konstrukcji wymiaru uposażenia**, tak pod względem usunięcia zawiłych obliczeń, jak i pod względem przystosowania go do ewentualnych zmian warunków ekonomicznych i wzrastającej drożyzny.

Wysokość uposażenia **określa się w pewnej liczbie punktów**, czyli w liczbach oderwanych a nie mianowanych. Przy tej konstrukcji mnożniki mają być stałemi, zaś mnożna będzie zmienną, zależną od konjunktur ekonomicznych. Reforma walutowa znajdzie w nowym projekcie o uposażeniu grunt przygotowany, tak że praktycznie sprawa sprowadzi się jedynie do zmiany mnożnej.

Głównym autorem projektu ustawy jest p. Sznuk.

Nowy teror sowiecki na Podolu rosyjskiem.

Kraków, 5 stycznia.

Lwowska „Gazeta Poranna" donosi:

Władza sowiecka niespodziewanie dowiedziała się, iż na Podolu jeszcze istnieje dość silny „duch bandycki", że ludność włościańska ukrywa jeszcze z czasów Petiury znaczną ilość różnej broni i że wogóle pozostały nieukarane „niepożądane żywioły", zasługujące na zniszczenie oraz ostateczne wykorzenienie.

Ponieważ wykonanie tego stłumienia i wykorzenienia drogą zwyczajnych zarządzeń i środków nie zawsze jest możliwem, więc uchwalono zastosować środek „nadzwyczajny", a mianowicie — wysłano z Charkowa na Podole „rewtrojkę", tj. komisję trzech doświadczonych i wytrawnych „działaczy", którzy posiadają nieograniczone żadnemi przepisami pełnomocnictwo **co do życia i śmierci wszystkich obywateli**, wydają wszelkie zarządzenia **aż do rozstrzeliwań**, a od innych instytucyj sądowych, wojskowych itp. mają prawo żądać bezwzględnego posłuszeństwa. Aby jednak zupełnie się uniezależnić od innych władz, „rewtrojka" przybyła z własną ochroną, składającą się z całego oddziału wojskowego i 75 „czekistów". I obecnie w otoczeniu tej ochrony, uzbrojonej we wszelkiego rodzaju broń, **odwiedza kolejno wszystkie miejscowości Podola** zaczynając od powiatowych miast, aż do zapadłych wsi.

Procedura tych wizyt jest następująca: Przedewszystkiem, gdy „rewtrojka" przybywa do jakiej wsi, wybiera najwięcej znanych mieszkańców jako zakładników, dalej każe wykopać zazwyczaj na rynku, albo na innym placu wielką jamę i ogłasza, iż mieszkańcy mają bezzwłocznie przynieść i złożyć do tej jamy wszelką broń. Równocześnie mają być wydani „rewtrojce" wszyscy bandyci, jakoteż inni kontrrewolucjoniści. W razie niewykonania tego rewolucyjnego rozkazu, w pierwszym rzędzie będą odpowiadali (w jaki sposób, łatwo sobie wyobrazić) zakładnicy i wszyscy inni „podejrzani". Równocześnie z wydaniem bandytów przez zrozpaczoną ludność, „rewtrojka" samodzielnie dokonuje masowych aresztowań i karze na własną rękę. Że ten proceder daje dużo okazji do **porachunków osobistych** i do krwawej zemsty na tle stosunków, nic wspólnego ze „stłumieniem kontrrewolucji" nie mających — nie trzeba chyba dodawać. Co przeżyje cała ludność w czasie tych, dość długo trwających egzekucji, albowiem nikt nie ma pewności, że tragiczny los jego właśnie nie spotka — łatwo sobie wyobrazić. Jak również zrozumiałą jest radość, jaką ludność objawia po ukończeniu pracy i wyjeździe „rewtrojki" Tak np., gdy „rewtrojka" wyjeżdżała po żmudnej pracy z miasteczka **Kuzmina**, ludność tamtejsza urządziła pożegnanie z muzyką, chórem, różnemi podarkami dla „czekistów" z oddziału itd., czego dygnitarze sowieccy nie omieszkali przedstawić jako objawu radości z powodu energicznego wytępienia bandytyzmu.

Pożegnanie posła japońskiego.

Warszawa, 4 stycznia.

Dnia 2 stycznia, o godz. 3 i pół po poł., z powodu wyjazdu do Japonji p. T. Kawakami, pełnomocnego posła japońskiego w Polsce, udał się do poselstwa *in corpore* wydział wykonawczy Zjednoczenia polskich Stowarzyszeń w Rzeczypospolitej, oraz zarząd Tow. polsko japońskiego. Celem wizyty było wręczenie p. Kawakami adresu na pergaminie, artystycznie wykonanego, w językach polskim i japońskim, w pięknym futerale z bronzu roboty Braci Łopieńskich, dla złożenia go J. C. M. cesarzowej japońskiej, z podziękowaniem za jej miłosierną opiekę nad dziećmi polskiemi, powracającemi przez Japonję z Bolszewji.

Prezes Z. P. S., Adam hr. Zamoiski, wygłosił przemówienie, w którem podniósł **wysoce miłosierną działalność dotychczasową cesarzowej** i prosi o jej przychylną opiekę dla dzieci polskich, pozostających w Japonji, na przyszłość. Zaznaczył dalej, że dzięki tej działalności nastąpiło **zbliżenie obu narodów**, z którego nie wątpliwie wypłyną, wkrótce korzystne plony, zakończył zaś przemowę zapewnieniem, że prócz dzieci polskich, które powróciły z Japonji, także społeczeństwo polskie na zawsze zachowa wdzięczną pamięć za wiekopomny gest cesarzowej.

P. poseł Kawakami w serdecznych słowach podziękował obecnym, obiecując złożyć u stóp cesarzowej adres i napisać, jakie wrażenie wywarł ten adres dziękczynny na cesarzową. Dodał nadto, że z tak pięknym dowodem łatwiej mu opuszczać Polskę, którą oddawna pokochał i życzy jej rozkwitu, oraz potęgi.

NADESŁANE.

Za dział ten Redakcya nie bierze żadnej odpowiedzialności.

ZARZĄD OKRĘGOWY LASÓW PAŃSTWOWYCH W ŁUCKU

ogłasza, że w dniu 25 stycznia 1923 r. o godz. 12-tej w południe w lokalu tego Zarządu w Łucku odbędzie się

LICYTACYA

drogą złożenia deklaracyj pisemnych na sprzedaż działek sekcyjnych oraz posuszu i leżaniny, znajdujących się w Nadleśnictwach. Uściług, Podłużne, Kowel, Hubin, Sarny, Łuck i Trojanów.

Wykaz jednostek sprzedażnych, szczegóły sprzedaży, warunki przetargu, wzór oferty i umowy, są do przejrzenia w Z. O. L. P. w Łucku, w odnośnych Nadleśnictwach i Departamencie Leśnictwa w Warszawie, ul. Senatorska 15.

Zarząd okręgowy lasów państwowych w Łucku.
L. dz. 17/G. II.

OGŁOSZENIE.

Wskutek podrożenia węgla, robocizny i materyałów do produkcyi koniecznych, postanowiła Komisya gazowo-elektryczna na posiedzeniu w dn. 3 stycznia 1923 podnieść cenę prądu

na okres XII. 1922 roku

	Mp. za 1 kWh.
dla mieszkań i klatek schodowych prywatnych	na 750·—
dla lokali	na 1500·—
dla motorów	na 600·—

na okres I. 1923 roku

	Mp. za 1 kWh.
dla mieszkań i klatek schodowych prywatnych	na 900·—
dla lokali	na 2000·—
dla motorów	na 600·—

Dyrekcya Elektrowni Miejskiej.

W niedzielę, dnia 7 stycznia 1923 o godz. 4-ej popołudniu odbędzie się w lokalu „Polskiego Lloydu, pałac „pod Baranami"

Walne Zgromadzenie

Żyd. Tow. Sportow. „JUTRZENKO", na które tą drogą wszystkich swych członków zaprasza Zarząd.

Polskie Huty Szkła S. A. w Krośnie

Podwyższenie kapitału akcyjnego z Mk. 21,000.000 na Mk. 63,000.000 w drodze emisji 150.000 sztuk akcyj po Mk. 280 nominalnej wartości.

II. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonarjuszy Spółki **„POLSKIE HUTY SZKŁA S. A."** w Krośnie, uchwaliło podwyższenie dotychczasowego kapitału do 63,000.000 Mp. i poleciło Radzie Zawiadowczej oznaczenie warunków i czasu emisji.

Na podstawie powyższej uchwały tudzież zezwolenia Ministra Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z d. 27. listopada 1922 S. p. O. 8477 Spr. Nr. 818 rozpisuje się

Subskrypcję

dla Mkp. 42,000.000 — IV. emisji pod następującymi warunkami:

1. Dotychczasowym akcjonarjuszom przysługuje prawo poboru czterech nowych akcyj na pięć akcyj poprzednich emisyj. Ułamki nie będą przy wykonywaniu prawa poboru uwzględnione.

2. Kurs emisyjny dla akcjonarjuszy, wykonywujących prawo poboru, wynosi za sztukę Mkp. 500 —

Nadto winni subskrybenci ci, tytułem kosztów skonfekcjonowania akcji, należytości emisyjnej, procentów i podatku giełdowego wpłacić przy subskrypcji kwotę 340 Mkp. za każdą akcję nowej emisji.

3. Kurs emisyjny akcji, nie objętych prawem poboru, wynosi za każdą sztukę Mkp. 1.120 —

Nadto winni subskrybenci tytułem kosztów skonfekcjonowania akcyj, należytości emisyjnej, procentów i podatku giełdowego wpłacić przy subskrypcji kwotę 480 Mkp. za każdą akcję nowej emisji.

4. Przydział akcyj, nie objętych prawem poboru, a przeznaczonych w pierwszym rzędzie również dla dotychczasowych akcjonarjuszy, nastąpi przez Radę Zawiadowczą Spółki według swobodnego uznania.

5. Nowe akcje uczestniczą w zyskach Spółki na równi ze staremi akcjami.

6. Termin dla wykonania prawa poboru oraz dla subskrypcji akcyj, nie objętych prawem poboru, upływa z dniem 15. lutego 1923 r. i w dniu tym subskrypcja będzie zamknięta.

7. Akcjonarjusze, chcący wykonać prawo poboru, winni przedłożyć oryginalne akcje poprzednich emisyj, względnie zawiadomienia oryginalne co do przydzielonych im akcyj trzeciej emisji, na oryginalnych akcjach, względnie zawiadomieniach, zostanie uwidocznione wykonanie prawa poboru.

8. Akcje muszą być przy wykonaniu prawa poboru względnie przy subskrypcji pełno i gotówką wpłacone w Wiedeńskim Banku Związkowym Filji w Krakowie, Rynek główny 44.

9. Przydział akcyj nastąpi najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia zamknięcia subskrypcji. Kwoty wpłacone na nieuwzględnione subskrypcje będą zwrócone do dni 14 po uskutecznieniu przydziału wraz z 6% odsetkami.

KONKURS.

Celem obsadzenia posady stałych kierowników szkół 7. kl. powszechnych, Rada szkolna powiatowa powiatu Iłżeckiego z siedzibą w Wierzbniku ogłasza konkurs na powyższe stanowiska:

w 7. kl. szkole powszechnej w Wąchocku,
w 7. kl. powszechnej rozwojowej w Świętomarzy,
oraz na posady nauczycieli w 1. kl. szkołach w powiecie.

O posady ad 1. i 2. ubiegać się mogą nauczyciele, posiadający świadectwo Wyższego kursu nauczycielskiego. Nauczyciele w czynnej służbie przedkładają podania drogą służbową, dołączając do podań wszystkie potrzebne dokumenty kwalifikacyjne. Termin wnoszenia podań ad 1. i 2. naznacza się do końca lutego 1923. Posady w szkołach 1. kl. są do objęcia w każdej chwili. Do posad wymienionych w p. 1. i 2. przywiązane jest odpowiednie pomieszkanie i grunt. Podania należy wnosić do Inspektora szkolnego w Wierzbniku, wojew. Kieleckie bezpośrednio.

Przewodniczący Rady szkolnej powiatowej:
Ks. Edward Chrzanowski.

Sp. Akc. „STRUG"

Grudziądz, Rządowa 2—4 poszukuje kilku zdolnych **rzeź arzy.** Zgłoszenia tylko listownie.

BIEGŁEJ STENOTYPISTKI

stenografującej po polsku ze znajomością języka niemieckiego poszukuje większe przedsiębiorstwo przemysłowe. — Zgłoszenia Sławkowska 11, I. p. Dyrekcja od 11 do 3-ciej popol.

Zgubioną kartę urlopową

wystawioną przez P. K. U. Nowy Sącz na nazwisko **Fall Edward** ur. r. 1897. **unieważnia się.**

Zakład dentystyczny w Tarnowie

poszukuje praktykanta. — Zgłoszenia adresować: **Skrytka 53. Kraków 1.**

Pokoje z utrzymaniem lub bez

Pensjonat JOLANTA
ul. Michałowskiego 14. II. p.

INTERES

z dużym lokalem sklepowym

w śródmieściu w Krakowie z materjałami technicznemi urządzeniem telefonem, kasą itp. do sprzedania. Zgłoszenia pod **„Interes 20 M."** do biura „Ruch" Kraków, Szczepańska 9.

JADALNIA

dębowa czarna zaraz do sprzedania.
Radziwiłłowska 25 I. p. ganek, godziny 10—2.

Sowite wynagrodzenie

za przygotowanie do matury gimnazjalnej
Zgłosić się do Adm. Kuryera pod „Matura".

PANNA

uzdolniona w ekspedycyi masarskiej potrzebna. — Salwiński Mały Rynek 4.

KONKURS.

Wydział Powiatowy Sejmiku Olkuskiego ogłasza niniejszem konkurs na obsadzenie stanowiska technika drogowego przy Powiatowym Zarządzie Drogowym w Olkuszu.

Wymagane warunki: przynależność państwowa polska, wiek do lat 40, ukończone średnie wykształcenie techniczne w kraju lub za granicą, względnie 6 semestrów studjów w szkole politechnicznej, kilkuletnia praktyka w zakresie budownictwa drogowego, nieskazitelna przeszłość.

Pierwszeństwo mają zdemobilizowani.

Wynagrodzenie składa się: z poborów urzędników państwowych VIII. st. płacy (samotny w styczniu 1923 r. — 225.080 Mp.) i z dodatku komunalnego z automatycznem zastosowaniem wszelkich procentowych podwyżek, przyznawanych pracownikom państwowym; wysokość dodatku komunalnego uzależnia się od osobistych kwalifikacyj kandydata.

Posada do objęcia natychmiast.

Podania ostemplowane należy składać najdalej do dnia 1 lutego 1923.

Pożądane są zgłoszenia osobiste.

Olkusz, dnia 30 grudnia 1922 r.

Przewodniczący Sejmiku Powiatowego w Olkuszu:
J. Stamirowski.

Tańce najmodniejsze Tango, Sambo, Jazz, Pa Doblo i salonowe

uczy Szkoła tańców

OSKARA DOEJINGA

w Krakowie, Gołębia L. 14.

Dla dzieci, młodzieży i starszych osobne oddziały. Towarzystwa doborowe. Zgłoszenia **między godz. 6—8 wieczór.**

Handlowa Spółka Akcyjna „IMPEX" w Krakowie.

Podwyższenie kapitału akcyjnego z Mk 35,000.000 na Mk 70,000.000 w drodze emisji **250.000** sztuk akcyj po Mk 140·— nominalnej wartości.

II. Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonarjuszy Handlowej Spółki Akcyjnej **„IMPEX"** w Krakowie uchwaliło podwyższenie dotychczasowego kapitału akcyjnego z 35.000.000 Marek na 105,000.000 Marek i poleciło Radzie Nadzorczej oznaczenie warunków i czasu emisji.

Na podstawie powyższej uchwały tudzież zezwolenia Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu z dnia 27. listopada 1922. Sp. O. 8390 rozpisuje się

Subskrypcję

na razie dla Marek **35,000.000** VI. emisji pod następującymi warunkami:

1) Dotychczasowym akcjonarjuszom przysługuje prawo poboru jednej nowej akcji na każdą akcję poprzednich emisyj.

2) Kurs emisyjny akcyj dla dotychczasowych akcjonarjuszy wynosi za sztukę Mp. 210. Nadto winni subskrybenci tytułem kosztów skonfekcjonowania akcyj, należytości emisyjnej, podatku giełdowego i procentów wpłacić przy subskrypcji kwotę 40 Mp. za każdą akcję nowej emisji.

3) Nowe akcje uczestniczą w zyskach Handlowej Spółki Akcyjnej „IMPEX" począwszy od dnia 1. stycznia 1923 r.

4) Termin subskrypcji upływa z dniem 15. lutego 1923 r. W tym dniu subskrypcja będzie zamknięta.

5) Akcje muszą być przy subskrypcji pełno i gotówką wpłacone w kasie spółki w Krakowie przy ul. Stradom 19.

6) Akcjonarjusze, chcący wykonać prawo poboru, winni przedłożyć oryginalne akcje poprzednich emisyj i na oryginalnych akcjach zostanie uwidocznione wykonanie prawa poboru.

7) Przydział akcyj nastąpi najpóźniej w ciągu 30 dni od dnia zamknięcia subskrypcji.

Auto 6-osobowe Opel, korzystnie do nabycia. Zgłoszenia: Standard, Grodzka 2.

Makuchy

wagonowo ze składów w Krakowie poleca

„PŁUG"

Dom Komisowo-rolniczy

STEFANA KONOPKI

Kraków, Studencka L. 6.

Wielki dom narożnikowy czteropiętrowy ze składem kolonialnym natychmiast na sprzedaż.

Dom zbudowany w r. 1909, 15 mieszkań z wszelkiemi wygodami i 4 bez w Lesznie (Województwo Poznańskie). Miasto Leszno zaopatrzone we wszystkie szkoły. Reflektanci zechcą się zwrócić pod nast. adresem **Kaźmierowski, Leszno, ul. Jagiellońska 8.**

KONKURS
na dostawę 1.500 q siana, 1.500 q owsa i 900 q słomy.

Warunki dostawy:

1) owies winien być zdrowy — do 5% dopuszczalne zanieczyszczenie,

2) siano winno być suche, słodkie i prasowane,

3) słoma mierzwa prasowana i 20% prostej,

4) dostawa od stycznia do 31 lipca 1923 r.

5) jako zabezpieczenie dostawy oferent składa kaucję 10% oferowanej sumy w gotówce, względnie w naturze, lub też bankowy list gwarancyjny.

6) zapłata następuje po komisyjnym odbiorze w ilości 2/3 w Krakowie, zaś 1/3 w miastach powiatowych Województwa krakowskiego, dokąd towar zostanie skierowany, owies zaś w całości w Krakowie.

7) pierwszeństwo dostawy mają producenci,

8) zaliczki na dostawę będą mogły być udzielane tylko za pewną gwarancją.

Ostemplowane oferty z wyszczególnieniem z których miejscowości towar będzie wysyłany, kierować do dnia 30 stycznia 1923 r. do Wydziału Gospodarczego Okręgowej Komendy P. P. w Krakowie.

Komenda P. P. Okręgu VII. w Krakowie.

Od wydawnictwa.

Nadzwyczajne podwyżki płac, zwiększone koszta papieru i druku, podwyższenie należytości pocztowych, telegraficznych i kolejowych zmuszają podpisane wydawnictwa dzienników krakowskich do podniesienia ceny numerów pojedynczych **od 1-go stycznia 1923 r.**

na 200 marek pol.

oraz równoczesnej regulacyi ceny prenumeraty w odpowiednim stosunku.

Wobec tego prenumerata miesięczna kosztować będzie:

Bez odnoszenia . . .	Mk. 5.000
z odnoszeniem i zamiejsc.	„ 5.500
zagranicą	„ 8.000

Wydawnictwa: *„Czasu“, „Gońca Krakowskiego“, „Głosu Narodu“, „Ilustr. Kuryera Codziennego“, „Nowej Reformy“* i *„Nowego Dziennika“.*

Wiadomości bieżące.

Kraków, 5 stycznia.

Regulamin obrad dla Senatu.

(PAT). Dnia 3 bm. o godz 10 przedpołudniem rozpoczęło się w Warszawie posiedzenie senackiej komisji regulaminowej pod przewodnictwem senatora Zdanowskiego. Przystąpiono w dalszym ciągu do obrad nad ustawą regulaminową i przyjęto w pierwszem czytaniu artykuły od 64 do 71 włącznie. Traktują one o prawomocności uchwał komisji regulaminowej i o wynagrodzeniu senatorów i marszałka Senatu. **Art. 70 postanawia między innemi, że senatorzy otrzymują zwrot kosztów utrzymania w tejżamej wysokości, co posłowie do Sejmu, że djety są płatne z góry, że marszałek Senatu otrzymuje pobory prezydenta ministrów,** ma prawo używania inwentarza reprezentacyjnego Senatu i otrzymuje na reprezentację sumę określoną ustawą. § 71 mówi między innemi, że **senatorzy nie mogą zrzec się poboru djet oraz że mają prawo wolnego przejazdu na kolejach.**

„Niesłychana bezczelność“.

Pod takim nagłówkiem znaczna liczba dzienników niemieckich z nacjonalistyczną oryentacją donosi, że „znany zdrajca kraju“, Dorten z Wiesbadenu, wystosował do władz centralnych Rzeszy pismo, prosząc je o poparcie swych planów, posiadających charakter zdrady stanu. Zapewnia on je w tem piśmie, iż **jego działalność nie jest wcale wymierzona przeciw całości Rzeszy,** pragnie on bowiem tylko **„oderwać prowincję reńską od chciwego i rabunkowo usposobionego państwa pruskiego“.** Takie zaś zamierzenia, zdaniem Dortena powinny znaleźć sympatyczny oddźwięk u władz centralnych Rzeszy.

„Ma się rozumieć — dodają do tej wiadomości wspomniane wyżej dzienniki — że władze centralne Rzeszy nie dały wcale odpowiedzi temu łajdakowi na jego pismo“.

Wiadomo z innej strony, że rząd francuski odnosi się z pewnem uznaniem do projektów Dortena i uważa je za możliwe do zrealizowania.

Ustąpienie gen. Hackinga.

Wysoki komisarz Ligi Narod. w w. m. Gdańsku jen. Ryszard Hacking mianowany został głównodowodzącym wojsk angielskich w Egipcie i w końcu stycznia opuszcza Gdańsk.

Jen. Hacking mianowany został przez Radę Ligi Narodów wysokim komisarzem w Gdańsku dnia 17 grudnia 1920 r., na razie na przeciąg 1 roku; po upływie pierwszego roku termin urzędowania jen Hackinga przedłużony został na rok następny. Przed objęciem urzędowania w charakterze wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku jen. Hacking był głównodowodzącym wojsk koalicyjnych okupacyjnych w Gdańsku oraz wojsk koalicyjnych na terytorjum plebiscytowem w Prusiech Wschodnich.

Wobec ustąpienia jen. Hackinga z urzędu komisarza Ligi Narodów w w m. Gdańsku, na stanowisko wysuwana jest m. in. kandydatura p. **Macdonella,** b. urzędnika angielskiego w Egipcie.

Traktaty sądowe Polski.

Z Warszawy donoszą: W najbliższym czasie rozpoczną się rokowania między Austrją w sprawie zawarcia układu sądowego. Taki sam traktat przewidziany jest z Jugosławją. Traktaty te będą się opierały na zasadach, jakie znalazły zastosowanie w podobnym traktacie polsko-czecho-słowackim, a więc zawierać będą unormowanie procedury w sprawie wymiany dokumentów sądowych, wydawania przestępców itp.

Niedobór Kolejowy.

„Przegląd Wieczorny“ donosi, że obliczenia, prowadzone przez ministerjum kolei żelaznych, odnośnie do oczekiwanych w tym roku wydatków eksploatacyjnych bez inwestycji, wykazują sumę 810 miljardów marek na wydatki osobowe i 300 miljardów marek na wydatki rzeczowe. Dochody wynoszą 462 miljardy, a więc niedobór wyniesie 160 miljardów marek.

Ważne dla emigrantów do Ameryki.

(AW). „Kurjer Polski“ zamieszcza ważną wiadomość, która będzie mieć duże znaczenie dla Polaków, emigrujących do Ameryki. Podaje ona mianowicie, że jeneralny komisarz dla spraw emigracji Stanów Zjednoczonych rozesłał zawiadomienie, że osoby, niegdyś mieszkające w Stanach Zjednoczonych, nie mające obywatelstwa amerykańskiego, lecz walczące podczas wojny w armjach koalicyjnych, przy obecnym powrocie do Ameryki, nie powinny być zaliczane w poczet kontyngentu emigrantów kraju, którego są obywatelami. Wskutek tego zarządzenia 2.000 żołnierzy armji Hallera, którzy wrócili w ostatnim czasie do Ameryki i którzy zostali zaliczeni przez komitet amerykański w Warszawie w poczet kontyngentu polskiego, mogą być wykreśleni z tego kontyngentu i konsulat amerykański będzie mógł udzielić jeszcze 2.000 wiz obywatelom polskim.

Zamordowanie teścia.

Ze Lwowa donoszą 3 bm.:

W małej wiosce Poświerz koło Bukaczowiec onegdaj wydarzył się fakt ohydnego morderstwa. Niejaki Piotr Procyk, liczący lat 28, Rusin, żonaty, w czasie nieobecności rodziny w domu, zamordował swojego teścia Melnyka rozbiwszy mu głowę siekierą. Procyk, aby ukryć to morderstwo, w nocy wrzucił zamordowanego teścia do płynącej w pobliżu rzeki Świrz, sądząc, że w ten sposób zatrze ślady zniknięcia Melnyka.

Ponieważ Melnyk był zarazem policjantem we wsi, a naczelnik gminy, widząc, że od trzech dni policjant nie przychodzi do kancelarji gminnej, udał się do Procyka z zapytaniem, gdzie się podział teść jego Melnyk. Gdy Procyk dawał wymijające odpowiedzi, naczelnik gminy o swoich podejrzeniach zawiadomił posterunek policji państwowej. W toku dochodzeń wreszcie Procyk przyznał się, że teścia zamordował i wrzucił do wody. Następnie Procyk wskazał miejsce, w którem wydobyto z rzeki zwłoki zamordowanego. Procyka aresztowano i odstawiono do sądu w Brzeżanach, gdzie prawdopodobnie stanie przed sądem doraźnym. Powodem morderstwa była chęć odziedziczenia całego majątku po zmarłym.

Czy nastąpi zmiana temperatury?

Z Warszawy donoszą: Wyjątkowo ciepły grudzień i pierwsze dni nowego roku tłomaczą się, jak informują w państw. instytucie meteorologicznym, silną zniżką barometryczną w całej zachodniej Europie.

Nad Polską leży od połowy grudnia sfera wpływów układu cyklonalnego, niżowego, którego cechą jest silna zniżka barometryczna, dochodząca w centrum do 745 mm. Ośrodek tego układu w dn. 16. grudnia leżał nad Islandją, a następnie przesuwa ąc się w kierunku północno wschodnim, przechodził nad Anglią, Morzem Północnem, Skandynawją, podążając ku Morzu Białemu.

Zależność klimatu Polski od tego układu cyklonalnego charakteryzowały wiatry południowo zachodnie, ciepłe i wilgotne. Opady atmosferyczne dotychczas mieliśmy niewielkie, dochodzące w Małopolsce do 12 cm. Temperatura średnia za grudzień wynosiła plus 2°, przy maximum plus 8°, minimum — 1°.

Konkretnych wniosków na najbliższą przyszłość z obecnego rozkładu ciśnienia nad Europą wyciągnąć nie można. Daje się jednak zauważyć dążność do zmiany obecnej sytuacyi atmosferycznej, przez pojawienie się na zachodnim i wschodnim krańcu południowej Europy dwóch układów cyklonalnych, posuwających się na północ. Czy jednak obniżenie temperatury nastąpi i jak prędko, dziś jeszcze powiedzieć nie można.

* * *

ANGIELSKA ZIMA. Ze zniesieniem szkół angielskich wprowadzono u nas policję na sposób angielski, a już sama wprowadziła się i przyjęła zima angielska. Od kilku dni grzęźniemy w gęstej mgle, unoszącej się nad błotną topielą. Szaruga, dżdżysto, mroczno, ani odrobiny słońca, ani trochę mrozu. Przygnębienie, katar, chrypka i kaszel włóczą się masowo za człowiekiem, rodząc spleen. To już naprawdę zawiele na sposób angielski.

ZMIANY W ADMINISTRACH PAŃSTWA. Wojewoda tarnopolski p. Olpiński mianowany został podsekretarzem stanu w min. spr. wewn. P. Olpiński cieszy się sławą bezstronnego i bardzo wytrawnego urzędnika administracyjnego. Dotychczasowy wojewoda poznański p. Celichowski przeniesiony został do Katowic. W miejsce jego mianowany został wojewodą poznańskim p. Adolf Bniński.

MUZYKA KOŚCIELNA. W sobotę dnia 6 b. m. (święto Trzech Króli) podczas Mszy św. o godz. 12 w kościele św. Piotra kolędy polskie na chór mieszany harmonizacji i pod batutą prof. St. Dursy, wykona zespół uczniów tegoż. Solo p. Bękowska, Tokölly i Salawa. — W niedzielę dnia 7 b. m. w tymże samym kościele o godz. 12 Chór „Lutni krakowskiej“ wykona kolędy w układzie i pod batutą prof. Fr. Koniora ze współudziałem pny K. Koniorowej.

SOLENNE NABOŻEŃSTWO W KOŚCIELE OO. BONIFRATRÓW. Z krakowskiego konwentu OO. Bonifratrów komunikują nam:

W niedzielę, dnia 7 bm. w uroczystość Przenajśw. Rodziny, odbędzie się w kościele OO. Bonifratrów, na Kazimierzu, doroczne błagalne nabożeństwo dla uproszenia P. Boga, aby nasze miasto i kraj cały uchował od chorób zaraźliwych. Suma z kazaniem o godz. 10 rano.

PROFESOROWIE KRAKOWSCY ZAPROSZENI DO AMERYKI. Dowiadujemy się, że prezydent Vassar College w stanie N. York, Mac Cracken, w czasie pobytu w Krakowie w listopadzie, zaproponował prof. Uniw. Jagiell. dr. Michałowi Siedleckiemu i dr. Zdzisławowi Jachimeckiemu wyjazd do Ameryki w przyszłym roku szkolnym (1923/4), celem wygłoszenia serji wykładów w Vassar College i w innych uniwersytetach, należących do związku pięćdziesięciu wyższych uczelni Stanów Zjednocz. Ameryki Półn.

MIĘSO DLA MIASTA. Wczorajszy spęd bydła na targowicy miejskiej okazał się znacznie słabszy pod względem ilości bydła i cieląt, natomiast znacznie więcej spędzono świń. Podczas, gdy w dn. 3 bm. spędzono 244 sztuk bydła, 160 cieląt i 146 świń, to na wczorajszym targu pojawiło się 160 sztuk bydła, 4 cielęta i 889 świń. Momentalnie rozchwytano transport bydła rumuńskiego, liczący 42 sztuki, których cena okazała się względnie przystępna. Referent aprowizacyjny zapewnia, że na przeciąg dwóch dni miasto będzie w mięso zaopatrzone. Sprzedaż mięsa odbywać się będzie we wszystkich sklepach i jatkach także w dzień święta Trzech Króli do g. 12 w południe.

PODWYŻKA CEN WĘGLA. Dziś w piątek odbędzie się posiedzenie subkomitetu cennikowego nad uregulowaniem cen węgla. Cena jednego cetnara metrycznego węgla jaworznickiego, wyniesie przy proponowanej podwyżce ponad 8.000 Mp w dużych składach. Na podwyżkę cen węgla wpłynęło w pierwszym rzędzie podrożenie węgla w samej kopalni, jak również zwiększone o 100% koszta przewozu.

REDUKCJA SZYNKÓW W KRAKOWIE. W myśl ustawy z dn. 23 kwietna 1920 miała nastąpić w całej Polsce, a więc i w Krakowie redukcja szynków, z dniem 1 stycznia 1923. Od Nowego Roku jeden szynk ma przypadać na 2500 osób, a miejsca sprzedaży nie mogą się mieścić w promieniu krótszym od 50 m. od fabryk ponad 50 robotników oraz w 100-metrowym promieniu od kościołów, domów modlitwy, szkół, sądów więzień, dworców i stacyj kolejowych. Komisje miejskie miały się zająć tą sprawą. Tak się stało we Lwowie, gdzie zredukowano 50 proc. szynków. W Krakowie — o ile nam wiadomo — nic w tej sprawie nie zrobiono, to też u nas istnieje szynkarskie ex-lex. Szkoda, że ustawa nie zawierała postanowienia, że z dniem 31 grudnia gasną wszystkie koncesje szynkarskie, a nowe koncesje byłyby nadane od Nowego Roku, już w oznaczonej i ograniczonej ustawą ilości. Sami szynkarze byliby się o to postarali. Widocznie w Krakowie czekano na odroczenie wykonania ustawy i dlatego nie uważano za stosowne zająć się tą sprawą. Jesteśmy ciekawi, co na to powiedzą nasze czynniki kompetentne w tej sprawie.

Noc Sylwestrowa w Krakowie wykazała, że mamy za wiele szynków, gdzie się stanowczo za wiele pije.

DWORZEC ZACHODNI W KRAKOWIE. Z miasta piszą nam: Kasjerzy biletowi na dworcu zachodnim w Krakowie przy pociągu odjeżdżającym o 7 rano do Katowic, wzięli w dniu 29 i 30 grudnia podróżnych na kawał. — W pierwszym dniu zjawił się kasjer zbyt późno, więc wydał zaledwie kilkunastu podróżnym bilety, reszta zaś, nie otrzymawszy ich na czas, musiała zaczekać na następny pociąg. W drugim dniu oświadczono w ostatniej chwili, t. j. tuż przed odejściem pociągu, że kasjer zachorował! Zjawił się jakiś młody urzędnik, który wzywał podróżnych, by udali się do kas na głównym dworcu i tam

im tam ułatwi nabycie biletów. Zaledwie kilkunastu mogło z tego skorzystać i zakupić bilety — kilkudziesięciu natomiast, sforsowawszy wejście na peron — wsiadło bez biletów do pociągu, by nie pozostać na lodzie tak, jak większa część podróżnych w dniu 29 grudnia.

Niema jak sprawność i poczucie obowiązku!

SPÓŹNIONA WYPŁATA UPOSAŻEŃ STYCZNIOWYCH W KASIE SKARBOWEJ W KRAKOWIE. Z Izby skarbowej otrzymaliśmy następujący komunikat: w prasie krakowskiej i warszawskiej pojawiły się notatki krytykujące ujemnie działalność administracji skarbowej z powodu, że część pracowników państwowych nie otrzymała w dniu 30 grudnia w Kasie skarbowej w Krakowie uposażenia styczniowego.

Według informacji, udzielonej nam przez krakowską Izbę skarbową, fakt, który dał powód do powyższej krytyki, przedstawia się następująco:

Wskutek niespodziewanie wysokiego zapotrzebowania na pokrycie nie tylko wydatków osobowych, lecz również i rzeczowych niektórych władz (szczególnie władz wojskowych) okazał się przy wypłatach w dniu 30 grudnia przygotowany na wypłatę uposażeń funkcjonarjuszy państwowych zapas Kasy skarbowej niewystarczający, wobec czego Kasa ta około południa musiała zwrócić się do miejscowego Oddziału Polskiej Krajowej Kasy pożyczkowej o dotację.

Po otrzymaniu tej dotacji, co około godziny 3-ej po południu nastąpiło, (wcześniejsze otrzymanie dotacji okazało się ze względów natury technicznej niemożliwe), Kasa skarbowa w dalszym ciągu aż do późnego wieczora uskuteczniła wypłaty tak, iż wszystkim interesowanym, którzy czekali w Kasie, była dana możność pobrania uposażeń jeszcze w ciągu dnia 30 grudnia.

Z TOW. KOLONJI WAKACYJNYCH. Prace, związane z przygotowaniem tegorocznej „Kolonji wakacyjnej dla uczniów szkół średnich Krakowa i Podgórza“, rozpoczął już obecnie Wydział tegoż towarzystwa. Mają one tem większe znaczenie, iż wiążą się w bieżącym roku z 20-letnim istnieniem instytucji. Jak z jednej strony Wydział dąży do rychlejszego zakupna prowiantów, tak z drugiej do odnowienia swej kolonji w Porębie Wielkiej, która w ostatnich tygodniach przez masowe śniegi i wichry dotkliwie ucierpiała tak, iż niezbędną okazuje się rzeczą natychmiastowa naprawa dachu, murów, itp. co wymaga już dziś kroniowych wydatków. W tym celu wybrana przez Wydział Komisja w osobach prezesa Stacha, mec. dra Ekierta, kierownika kolonji prof. Kocha, gospodyni kolonji profesorowej Kochowej i dra Weinera udała się do Poręby W. aby zbadać na miejscu katastrofalny stan budynku i przedstawić Wydziałowi — który się zbierze dn. 19. bm. — odpowiednie wnioski, zmierzające ku naprawie budynku i umożliwienie otwarcia kolonji w r. 1923.

DANCING „CZERWONEGO KRZYŻA“ odbędzie się w sobotę dnia 6 bm. w sali Starego Teatru. Zabawa trwać będzie do godz. 3 nad ranem. Ustalona już opinja tych bardzo wytwornych zabaw towarzyskich, aranżowanych z powodzeniem od kilku miesięcy przez ruchliwy komitet „Czerwonego Krzyża“, zapewnia tej jednej z pierwszych w bieżącym karnawale zabaw liczną frekwencję. Forma dancingu, w obecnych trudnych czasach ułatwia znacznie bywanie na zabawach, gdyż usuwa tak poważne dzisiaj kłopoty toaletowe. Do tańca przygrywa na wspomnianych dancingach wyborna orkiestra salonowa.

DANCING NA DOM RODZINNY IM. T. KOŚCIUSZKI. Na rzecz Zakładu dla sierot po legjonistach i żołnierzach polskich pod nazwą: „**Dom rodzinny im. Tadeusza Kościuszki**“ **w Krakowie**, odbędzie się dnia 7 stycznia b. r. „dancing“ od godz. 5.30 do godziny 10 wieczór w sali Towarzystwa Technicznego (ul. Straszewskiego). Muzyka i bufet własny. Wstęp za zaproszeniami.

PODWIECZOREK W KAWIARNI „ESPLANADE“ zapowiada się świetnie. Udział przyrzekli łaskawie pp. Michałowski, B. Beha i I. Wesby. Pozatem liczne atrakcje i niespodzianki. Początek o godz. 4. popołudniu. Cały dochód przeznaczony na budowę II. domu studentów Politechniki. Szlachetny cel i wyborowy program zgromadzą niewątpliwie licznych gości.

WIECZÓR KRÓLEWSKI. Związek P. A. P. (Dom Artystów, plac św. Ducha) urządza dla swych członków dnia 6 bm. o godz. 9 wieczór tradycyjny Wieczór Trzech Króli, połączony z zabawą taneczną. Wstęp dla członków oraz przez nich wprowadzonych gości — 3000 Mp. Bilety do nabycia w piątek, 5 i w sobotę, 6 bm. w Domu Artystów od 11—1 i wieczorem w dzień zabawy przy kasie.

OTWARCIE „ORJENTACYJNEJ WYSTAWY PRACY KOBIET“ odbędzie się dn. 6 bm. (sobota) o godz. 11 rano w budynku Muzeum przemysłowego (ul. Smoleńsk, l. 9.)

MERKAZ HACEIRIM (Sala Ezry, Krakowska l. 41). W piątek, dnia 5 stycznia o godz. 7 wieczorem p. Menachem wygłosi referat n. t. „Hillel Cajtlin“. W sobotę, dnia 6 bm. o godz. 3 pop. wygłosi referat p. dr. Schwarzbart n. t. „Pamiętniki Herzla a dzisiejsze położenie.

WALNE ZGROMADZENIE ŻYD. STOWARZYSZENIA KULTURALNO-OŚWIATOWEGO „TARBUT“ W KRAKOWIE odbędzie się w niedzielę, dn. 7 bm. o godz. 6 wiecz. w lokalu przy ul. Brzozowej, l. 5., z następującym porządkiem dziennym: 1. Sprawozdanie komitetu członków zało życieli. 2. Wybór wydziału, komisji rewizyjnej sądu honorowego. 3. Wnioski.

ODCZYT O FRISZMANIE. W sobotę, dnia 6 bm. o godz. 4.30 popol. wygłosi w sali „Ezry“ przy ul. Krakowskiej l. 41. dr. Jeremiasz Frenkiel odczyt n. t. „Dawid Friszman i jego twórczość“.

ZE SPORTU. W sobotę i niedzielę, tj 6 i 7 bm. na boisku K. S. „Cracovia“ odbędą się zawody w piłkę nożną między klubem Sportowym „Orzeł“ z Katowic, a klubami sport.: „Cracovia“ i „Olsza“. **Początek zawodów o godz. 2 popol. bez względu na pogodę.**

OSADNICTWO I KOLONIZACJA. W sali Kasyna wojskowego przy ul. Zyblikiewicza w dn. 5 i 12 bm. o godz. 17 odbędą się odczyty na temat: „Osadnictwo i kolonizacja.“

„O DZISIEJSZEM WYCHOWANIU MŁODZIEŻY“. Pod tym tytułem wygłosi p. Józef Dobrowolski odczyt, połączony z dyskusją, w dn. 10. bm. o godz. 6 popol. w sali sodalicji obok kościoła św. Barbary II p. Goście mile widziani.

DR ADOLF KLĘSK wygłosi w poniedziałek 8 b. m. o godz. 7 wieczór w Kollegjum Wykładów Naukowych wykład p. t. „Tajemnica zmysłu powonienia“.

AMATOR DROBIU. Onegdaj w nocy nieznani sprawcy włamali się do zamkniętej stajni p. Gutmana w Dąbiu i skradli 14 kur, koguta i gęś, wartości 200.000 Mp.

KOŚCIOTRUP Z NOŻEM W CZASZCE. Wczoraj robotnicy pracujący przy kopaniu fundamentów na polach pofortyfikacyjnych przy alei Słowackiego u wylotu ul. Krowoderskiej natrafili w znacznej głębokości na kościotrupa, w którego czaszce tkwił zardzewiały nóż. Niewątpliwie dokonano tutaj przed laty zbrodni, trupa zaś zakopano w polu.

ARESZTOWANY NA GORĄCYM UCZYNKU. Na szkodę Dory Wultz, zamieszkałej przy ul. Bożego Ciała l. 12, skradziono z zamkniętej szafy, stojącej na ganku, nakrycie stołowe, zaś Feliksowi Gersonowi, zamieszkałemu przy ul. Dietlowskiej l. 39, skradziono ze spiżarni stojącej na korytarzu szabaśnik gazowy i zwój powrozów, wartości 100 tysięcy Mp. Pod zarzutem tych kradzieży aresztowano Tadeusza Kibalskiego. Przytrzymany on został w chwili, gdy na ganku domu przy ul. Starowiślnej l. 95 otworzył obcęgami spiżarkę i skradł na szkodę p. A. Grosberg puszkę z masłem.

ARESZTOWANIE NIEBEZPIECZNYCH WŁAMYWACZY. Wczoraj w godzinach wieczornych przytrzymano w rynku głównym czterech osobników znanych policji włamywaczy, a mianowicie Eugenjusza Gajewskiego, Karola Nawrota, Leopolda Jankowskiego i Kazimierza Dudka. Przy rewizji około przytrzymanych znaleziono przy każdym z nich kompletne narzędzia do włamania. Znalezione przy opryszkach narzędzia wskazują na sposób dokonania ostatnich kilku włamań w Krakowie. Wszystkich czterech oddano do aresztów policyjnych.

MIANOWANIA PROFESORÓW. Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 1 listopada 1922 r. mianował zastępcę profesora, inż. Aleksandra Kozikowskiego, profesorem nadzwyczajnym ochrony lasu na wydziale rolniczo-leśnym politechniki lwowskiej — zamianował zastępcę profesora, dra Stanisława Przybytka, profesorem honorowym nauki o środkach spożywczych na wydziale lekarskim Uniwersytetu warszawskiego.

Naczelnik Państwa postanowieniem z dnia 15 listopada 1922 r. mianował docenta i zastępcę profesora dra Witolda Wilkosza profesorem nadzwyczajnym matematyki na wydziale filozoficznym w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Naczelnik Państwa postanowieniem z dn. 11 października 1922 mianował docenta Uniw. Jagiell. dra Jana Józefa Bossowskiego profesorem nadzwyczajnym prawa i procesu karnego na wydziale prawa i nauk ekonomiczno-politycznych w Uniw. Poznańskim.

SKŁADKI NA SPROWADZENIE ZWŁOK POLEGŁYCH POD ROKITNĄ: Dr. Bahl 1000 Mk, J. Lorenz 1000 Mk, mz Skąpski 1000 Mk, Dr. Pollak 5000 Mk, gen. Truszkowski 1000 Mk, Wł. Hołubowicz 1000 Mk inż. E. Kostecki 1000 Mk, Jan Łoś 5000 Mk, Dr. R. Beres 5000 Mk, J. Galewski 5000 Mk, St. Zwierzyński 5000 Mk, Jerzy Mycielski 5000 Mk, Roger Batagila 2000 Mk, H. Glaser 1000 Mk, Okręgowa Dyrekcya robót publicznych 3185 Mk, A. Mayer 500 Mk, Dr. W. Wiszniewski 1000 Mk, inż. Bargez 200 Mk, Fr Stankowski 2000 Mk, dyr. Walczak 3000 Mk, prof. Laszczka 2000 Mk, Dr. Maziarski 2000 Mk, Urząd ziemski w Krakowie 6700 Mk, Brzeziński 1000 Mk, Józef Greger 5000 Mk, Maciej Diesiadecki 10,000 Mk, Helena Smolarska 10.000 Mk, gen. St. Szeptycki 20,000 Mk, — razem 106.585 Mk, które złożono na rachunek bieżący w Ziemskim Banku Kredytowym w Krakowie. Z poprzednią zbiórką w kwocie 377.200 Mk, obecny stan składek wynosi 482.785 Mkp. Dalsze składki na sprowadzenie zwłok i grobowiec rokitniańskich bohaterów na cmentarzu krakowskim przyjmują administracye pism krakowskich i Ziemski Bank Kredytowy, filia w Krakowie ul. Floryańska l. 32.

KOMITET PRZYJACIÓŁ MŁODZIEŻY RĘKODZIELNICZEJ, PRZEMYSŁOWEJ I HANDLOWEJ W KRAKOWIE zebrał na fundusz mieszczaństwa krakowskiego, na rzecz budowy Domu Skargi, wpłaty dalsze:

Adamski Andrzej 10.000, Dalewski Michał 10.000, Gawin Piotr 10.000, Górecki Józef 30.000, Igliński Wiktor (rata) 20.000, Jamróz Stanisław (rata) 5.000, Janik Teodor (rata) 5.000, Janowski Józef (rata) 5.000, Korta Jakób 10.000, Kudelski Piotr 10.000, Neider Franciszek 10.000, Pinkalski Wincenty 10.000, Salaro Józef 10.000, Stanowski Jan 10.000. Razem 155.000. Dalsze wpłaty przyjmuje skarbnik Komitetu, p. Albin Jaworski, Rynek gl. 24.

DATKI. Z okazji zaślubin córki państwa Bandetów, złożyła Firma L. Wogtyński i J. Barkan w administracji „Nowego Dziennika“: Na rzecz żydowskich ofiar wojny Mp 10.000.—; na odbudowę szpitala Bonifratrów Mp. 10.000.—; na zakład sierot żydowskich Mp. 10.000.—; na zakład starców żydowskich Mp. 10.000.—; na odbudowę szpitala żydowskiego Mp. 10.000 —

ŚLUB p. Franciszka Follprechta, mag. farm., podpor. W. P. **z panną Marją Zofją Sikorską odbył się dnia 26 grudnia 1922 r. w Stubnie pod Przemyślem.**

PORTRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ Stanisława Wojciechowskiego, malowany przez Ludwika Stasiaka ukaże się w ruchu księgarskim w najbliższych dniach w wielkiej barwnej ściennej reprodukcji. Wydawnictwa tego podjęła się znana firma artystyczna „Stella“ w Bochni, która przygotowała również wspaniałe wydawnictwa artystyczne na 450-letnią rocznicę urodzin Kopernika.

O POLSKIE HOSPICJUM W RZYMIE. Z powodu notatki pod powyższym tytułem, zamieszczonej w Nrze 43 „Wiadomości Krakowskich“ Min. spraw zagranicznych nadsyła nam następujące wyjaśnienie.

„Hospicjum św. Stanisława w Rzymie podlega włoskiej ustawie o ochronie lokatorów i jako fundacja (osoba prawna), nie może być porównywana, o ile idzie o działanie ustawy o ochronie lokatorów, [illegible] swego charakteru mają prawa eksterytorjalności. Nadto należy stwierdzić, iż wśród wynajmowanych lokali w budynku hospicium niema wcale mieszkań 14 pokojowych, a najobszerniejszy lokal liczy tylko 5 pokoi; przeważnie jednak są to lokale mniejsze. Wreszcie nadmienia się, że prawa własności co do hospicjum św. Stanisława nie są przez władze włoskie kwestjonowane“.

Z przed Trybunałów. — Człowiek niewidzialny.

Otrzymujemy następujące pismo:

Stosownie do pisma Pana Prezesa sądu okręgowego karnego w Krakowie upraszam po myśli § 19 ustawy drukowej o zamieszczenie następującego sprostowania artykułu p. t.: „Z przed Trybunałów Człowiek Niewidzialny“, zamieszczonego w Nrze 61. czasopisma „Wiadomości Krakowskie“ z daty Kraków 30 grudnia 1922 r.

„Nieprawdą jest, by niedawno przed sędzią K. rozstrzygała się sprawa o lichwę przeciw rzeźnikowi B. i by sędzia K. zasądził tegoż rzeźnika na sześć miesięcy więzienia i jeden miljon marek grzywny i by rzeźnik B. na rozprawie apelacyjnej został przez Trybunał apelacyjny uwolniony od winy i kary.“

Prokurator przy sądzie okręgowym:
Brason.

Z kraju.

ŚMIERĆ LIGONIA. We wtorek zmarł w Katowicach znany poeta Kazimierz Ligoń.

(Z) **OSTATECZNY TERMIN POWROTU REPATRJANTÓW Z NIEMIEC.** Dnia 10 bm. upływa ostateczny termin powrotu repatrjantów z Niemiec. Ogółem optowało na rzecz Polski 15.000 rodzin, czyli blisko 60.000 ludzi.

(Z) **SKARB PAŃSTWA WŁAŚCICIELEM PRODUKTÓW NAFTY.** Do Sejmu wpłynął nowy projekt ustawy, opracowany przez ministerstwo handlu i przemysłu. Projekt przewiduje, iż skarb państwa ma się stać jedynym właścicielem wszelkich produktów nafty bruttowej. Dotychczasowi właściciele tego objektu mają otrzymać odszkodowanie, wedle ceny rynkowej.

(Z) **NAJDŁUŻSZY MOST W POLSCE.** Dziś, we środę, otwarty został odbudowany całkowicie środkami i siłami krajowymi jeden z najdłuższych mostów w Polsce, tj. most na Sanie, pod Rozwadowem.

ŚWIĘTA PRAWOSŁAWNE DLA ROSJAN W ARMJI POLSKIEJ. „Kurjer Polski“ donosi: Ministerstwo spraw wojskowych wydało rozkaz o zwolnieniu od zajęć w dniu Świąt prawosławnych Bożego Narodzenia 7 i 8 stycznia, Nowego Roku 14 stycznia i Trzech Króli 19 stycznia, wojskowych wyznania prawosławnego. Podobne rozporządzenie wydane będzie [illegible]

WYWÓZ BITEGO MIĘSA DO CZECH. Z polskiego Cieszyna donoszą nam, że bite mięso jest tam w wielkich ilościach przewożone na czeską stronę, co powoduje po stronie naszej szaloną drożyznę. Zwracamy na to uwagę powołanych czynników tembardziej, że wywóz taki odbywa się także na innych odcinkach granicznych. W polskim Cieszynie bije się obecnie o wiele więcej nierogacizny i bydła, niżeli wykazuje zapotrzebowanie Cieszyna, a to dlatego, aby mięso sprzedawać za granicę.

OTWARCIE KUCHNI URZĘDNICZEJ W BIAŁEJ. Z Białej piszą nam: W dniu 2 bm. odbyło się otwarcie kuchni urzędniczej personalu Pol. Banku Kraj. filji w Białej we własnym domu urzędniczym w Lipniku. Kuchnia, dostarczająca tanich i posilnych obiadów i kolacji dla 90 osób z pośród personalu bankowego jest prawdziwem dobrodziejstwem wobec dzisiejszych wygórowanych cen restauracyjnych, zwykle nie odpowiadających jakości podawanych potraw. Instytucję kuchni urzędniczej wprowadził Polski Bank Krajowy przy wszystkich oddziałach, skupiających większą rzeszę pracowników.

BAPTYŚCI WE LWOWIE. Ze Lwowa donoszą 30 grudnia. Przed kilku dniami policji lwowskiej wpadł w podejrzenie dom przy ulicy Lwowskich Dzieci 20, gdzie często odbywały się jakieś tajne narady i zbiórki Baptystów. Po krótkiej inwigilacji tego domu udało się policji ująć kilku przywódców, których nazwiska są trzymane narazie w tajemnicy. Wreszcie wczoraj wieczór silny oddział policyjny, prowadzony przez komisarza Potoczego, otoczył ten budynek ze wszech stron i przetrząsnął dokładnie wszystkie kąty. W czasie rewizji znaleziono wiele materiału obciążającego, który jest teraz przedmiotem śledztwa.

ULICA PASTEUR'A W WARSZAWIE. (AW). Magistrat m. Warszawy uchwalił nazwać ulicą Pasteura jedną z ulic warszawskich.

PRZECIW NOWYM TAŃCOM. Z Poznania donoszą: W dniu Nowego Roku z ambon kościołów poznańskich odczytano orędzie kardynała

Dalbora, w sprawie szerzenia się w Wielkopolsce niestosownych i nieprzyzwoitych tańców, do których należą tango, fox-trott, two-step, one-step, schimmy itp.

Ksiądz kardynał wzywa rodziny, chcące uchodzić za szczerze katolickie, aby nie dozwalały odbywania powyższych tańców w swoich domach, zwracając się szczególnie do kobiet wielkopolskich, wzywa je aby nie brały udziału w zabawach i balach, z których programu z góry nie zostaną skreślone owe niestosowne tańce.

Ze świata.

STRAJK OKRĘTOWY W GDAŃSKU. W dniu noworocznym rozpoczął się strajk załóg okrętowych towarzystwa okrętowego „Weichsel" w Gdańsku.

MIEJSCA W „ECOLE DE GUERRE" DLA POLAKÓW. „Przegląd Wieczorny" donosi: W r. 1923 będą się mogli ubiegać o wysłanie do „Ecole superieure de guerre" oficerowie szarży od kapitana wzwyż, mający za sobą minimum 5 lat służby oficerskiej, w tem conajmniej dwa lata służby frontowej, oraz posiadający wysokie kwalifikacje umysłowe i moralne. O przyjęciu decydować będzie zdany z wynikiem dodatnim egzamin konkursowy.

ZABURZENIA ANTYSEMICKIE W UNIWERSYTETACH RUMUŃSKICH. Wobec nieustających zamieszek przeciwsemickich w uniwersytecie w Kluju (Klausenburg), senat uniwersytetu postanowił zawiesić wykłady w uniwersytecie na nieograniczony czas. W razie powtórzenia się zaburzeń, senat grozi również zamknięciem bursy akademickiej.

W Poeszti policja aresztowała grupę studentów, oskarżonych o rozpowszechnianie proklamacyj przeciwsemickich.

TEATR, LITERATURA I SZTUKA.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj barwna krotochwila Adama Grzymały-Siedleckiego — „Popas Króla Jegomości", która powtórzona będzie jutro wieczorem i kilkakrotnie w przyszłym tygodniu. W obydwa dni świąteczne, tj. w sobotę, 6 bm. i niedzielę, 7 bm. pop. o godz. 3.30 „Betleem polskie" L. Rydla, ściągające tego roku tłumy publiczności, pragnącej usłyszeć piękne, stare kolendy, wykonane artystycznie przez chór T-wa oratoryjnego.

W przygotowaniu świetna komedja Stefana Kiedrzyńskiego — „Zabawa w miłość", — atrakcyjna sztuka A. Gallicy „Janosik" i wznowienie subtelnej komedji satyrycznej T. Rittnera „Wilki w nocy" w obsadzie pierwszorzędnych sił zespołu.

Z TEATRU „BAGATELA". „Panna mamusia", farsa w 3 aktach Verneuilla, która przez swoje wartości sceniczne weszła na repertuar „Bagateli", cieszy się niezwykłem powodzeniem.

Prasa krakowska zgodnie podkreśla doskonałą budowę sztuki, świetny djalog i znakomite jej wykonanie przez wszystkich artystów z pp. Malicką, Stępowską i Dobrzańskim na czele.

„Panna mamusia" może liczyć na długi szereg przedstawień.

W przygotowaniu pod kierunkiem reżysera Węgierki głośna sztuka Sudermanna „Koniec Sodomy."

M. TEATR OPERA I OPERETKA. Herman Jadlowker, bohaterski tenor o światowej sławie, który na środowem przedstawieniu opery „Carmen" zelektryzował krakowską publiczność niezwykłą techniką śpiewu i wspaniałą grą, śpiewać będzie dziś w piątek 5. b. m. partję Eleazara w „Żydówce". Nadto do uświetnienia wieczoru przyczyni się gościnny występ świetnej primadonny opery wiedeńskiej p. Reny Pfiffer w partji tytułowej.

Jutro w sobotę 6. b. m. o godz. 3 i pół popołudniu dla naszych milusińskich „Kopciuszek", zaś o godz. 7 i pół wieczór „Pajace", z gościnnym występem p. Hermana Jadlowkera, który stał się ogólnym tematem rozmów w krakowskim świecie muzycznym. Resztę wieczoru wypełni „Cavalleria Rusticana" ze współudziałem p. Józefy Zacharskiej, primadonny opery lwowskiej w roli Santuzzy, która jest jedną z najlepszych kreacyj tej świetnej artystki.

W niedzielę 7. b. m. o godz. 3 i pół popoł. „Łabędź ze Wschodu", operetka która w bieżącym sezonie uzyskała największą ilość przedstawień.

DRAMAT KLASYCZNY. Ściślejszy Komitet organizacyjny „Zjazdu byłych członków dawnego akademickiego koła Artystycznego Miłośników Dramatu klasycznego" z lat od 1905 — 1916, wzywa wszystkich byłych członków, sympatyków i współpracowników ze sfer uniwersyteckich, artystycznych i literackich o łaskawe zgłoszenie miejsca swego zamieszkania pod adresem Prof. W. Rutkowskiego, Kraków, ul. Michałowskiego Nr 15, celem ustalenia terminu zjazdu, oraz inauguracji „Towarzystwa Przyjaciół Teatru", obejmującego wszystkich byłych współpracowników idei dramatu klasycznego i wszystkich interesujących się teatrem klasycznym, nad czem pracuje komitet złożony z Prof. M. Boguckiego, Dra W. Bocheńskiego, Dra Grojeckiego, Dra Kannenberga, M. Ruszkowskiego, Hausera, J. Henocha, Prof. Rutkowskiego, A. Waśkowskiego, Dyr. W. Wysockiego, Z. Wiecha, A. Znamirowskiego, i Prof. K. Krzyżanowskiego.

DRUGA WESOŁA KACZKA DZIENNIKARSKA zaprezentuje nowe aktualne sylwetki krakowskie pióra p. J. Migowej, dowcipne najnowsze „filmy" Tommy'ego i cięte satyryczne piosenki Korena. Wieczór „Kaczki" odbędzie się w niedzielę, 7 bm. w Kollegium wykładów naukowych. Początek o godz. 7 wieczorem. Pozostałe bilety do nabycia przy kasie.

„ECHO", KRAK. TOW. ŚPIEWACKIE urządza dn. 6 bm. o godz. 12 w poł. w sali Starego Teatru trzeci poranek wokalny. — Boże Narodzenie w pieśni polskiej, Kolendy, Pastorałki, jak również Misterium Michała Swierzyńskiego, stanowić będą wykonanie bogatego programu. Łaskawy współudział przyjęli pp.: Lucyna Ciechanowska, Ludwika Jaworzyńska, art. op., Leokadia Pancewiczowa, art. [illegible] Stępniowski, art. op., prof. Karol Wierzuchowski, oraz orkiestra teatru „Opera i Operetka"

WALKA Z SZATANEM W LIRYCE MŁODEJ POLSKI — cykl wykładów o twórczości K. Tetmajera, J. Żuławskiego, J. Kasprowicza, T. Micińskiego, L. Staffa, S. Przybyszewskiego, S. Żeromskiego i S. Wyspiańskiego, wygłosi prof. dr. Szyjkowski w Kollegium wykładów, Rynek gł. 39. Recytować będzie reż. A. Węgierko. Wykłady odbywać się będą w czwartki o godz. 7 wiecz. Wykład pierwszy 11 bm.

ODCZYT O MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE W PARYŻU Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadamia, że w poniedziałek, 8 stycznia w sali posiedzeń Izby (Długa 1) o godzinie 6 wiecz. odbędzie się odczyt publiczny p. Jerzego Warchałowskiego na temat: „Międzynarodowa wystawa Sztuk dekoracyjnych w Paryżu i udział w niej Polski".

P. Warchałowski, generalny delegat do spraw wymienionej wystawy, wrócił z Paryża, gdzie nawiązał kontakt z oficjalnemi sferami, kierującemi wystawą. Wyniki swoich spostrzeżeń i korzyści, jakie się przedstawiają dla Polski z udziału w tym światowym turnieju na terenie przemysłu, kultury i smaku, przedstawi w swym odczycie ilustrowanym planami. Wstęp na odczyt bezpłatny.

REPERTUAR TEATRÓW KRAKOWSKICH:

TEATR IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

Piątek: „Popas Króla Jegomości".
Sobota o godz. 3.30 popoł.: „Betleem Polskie".
Sobota wiecz.: „Popas Króla Jegomości".
Niedziela o godz. 3.30 pop.: „Betleem Polskie".
Niedziela wiecz.: „Ingeborga".
Poniedziałek: „Betleem polskie".
Wtorek: „Popas Króla Jegomości".

TEATR „BAGATELA".

Piątek wieczór: „Panna mamusia".
Sobota popoł.: „Bęben", (ceny zniżone).
Sobota wieczór: „Panna mamusia".
Niedziela popoł.: „Banco".
Niedziela wieczór: „Panna mamusia".
Poniedziałek: „Panna mamusia".

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Piątek: „Żydówka" (występ Jadlowkera i Reny Pfiffer).
Sobota o godz. 3.30 popoł.: „Kopciuszek".
Sobota o godz. 7.30 wieczór: „Pajace" i „Cavalleria Rusticana" (występ H. Jadlowkera i Reny Pfiffer).
Niedziela o godz. 3.30 popołudn.: „Łabędź ze Wschodu".

Giełda Krakowska

4. stycznia 1923 r.

(sm) Dzisiejsza giełda przyniosła lekkie osłabienie papierów wartościowych dla niektórych gatunków akcyj. Stanął w swym pochodzie zwyżkowym Zieleniewski, który notowano już wczoraj po 30.000; taksamo Trzebinia żelazo z 12.000 spadła na 11.000; obniżka to zresztą nieznaczna, ciężkie papiery, jak Górka, Siersza Górnicza utrzymały się na osiągniętych wyższych kursach, a lżejsze jak P. T. H. nawet nieco zwyżkowały.

Na rynku walut tendencja mierna; przedewszystkiem poszły w górę dolary i funty; natomiast znaczna zniżka dotknęła markę niemiecką.

Płacono w Krakowie za

Dolary	17500	18500	17950-18200
„ kanadyjskie			
Franki francuskie			
„ belgijskie			
„ szwajcarskie	3400	3475	3430 — 3450
Funty angielskie	83000	85000	84000 - 84500
Marki niemieckie	2·—	2·50	2·31 — 2·33
Korony austryackie	24.50	26·50	26—26.25
„ czeskie	530	555	545-548
Dynary			
Lei rumuńskie			
Liry włoskie			
Floreny holendersk.	7100	7400	7225

Akcye tow. handl. i przem.	[illegible]	[illegible]	transakcye
Polskie Tow. hand.	2700	3200	2800—3075
Pharma	8000	9500	8300—9000
Polski Glob	750	950	800—900
Żegluga polska	450	525	500
Zieleniewski	29000	33000	31200—30000
Parowozy	8200	9200	9000—8300
H. Cegielski	55000	60000	55000—56000
„Trzebinia"	11000	12000	11000—12000
„Pocisk"	4500	5500	4700—4900
„Górka"	30000	35000	32000—33000
Siersza	24000	28000	25000—27000
„Tepege"	20000	23000	22000-21000
Polska nafta	4500	5500	5300—4900
Mydło	13000	15000	13500—14000
Krakus	5000	6000	5200—5500
Chodorów	28000	33000	30000—32000
Elektrownia Siersza	3500	4500	3600—4000
Automotor	1800	2300	2200
Ćmielów	15000	17000	15500—16250
Oikos	32000	38000	35000
Strug	4000	5000	4800

Giełda warszawska. Waluty zagraniczne: Dolary 18.100, marki niem. 2 ¼, Londyn 84.000, Paryż 1.310, Wiedeń 26.

Giełda szwajcarska. Berlin 0.06 ¾, Holandja 209, Nowy York 528, Londyn 24.56, Paryż 37.80, Medjolan 27.20, Praga 15.80, Budapeszt 0.21 ½ Bukareszt 3, Belgrad 5.60, Sofia 3.60 Warszawa 0.03, Wiedeń 0.0075, austr. korona stempl. 0.0076.

Niepokój na giełdzie berlińskiej.

Paryż. (AW). Według „Temps'a" należy się liczyć z gwałtownym spadkiem marki niemieckiej w razie niepomyślnego wyniku obrad paryskich dla Niemiec. Podając to, zaznacza „Temps", że Niemcy przygotowane są już na dalszy spadek swojej waluty.

Berlin. (AW). W związku z niekorzystnymi wiadomościami z Paryża, zaznaczył się na wczorajszej giełdzie berlińskiej nastrój pełen wyczekiwania, graniczącego ze zdenerwowaniem oraz silny niepokój. Na targu efektów zanotowano bardzo silny spadek kursów.

WYKUPNO ŚWIADECTW ZŁOTNICZYCH. Urząd Probierczy w Krakowie ogłasza: Osoby i firmy, wytwarzające przedmioty ze złota i srebra obowiązane są wykupić w styczniu 1923 r. w Urzędzie Probierczym świadectwo złotnicze na rok 1923. Opłata wynosi dla przemysłowców 100%, a dla handlujących 50% od zasadniczego podatku przemysłowego.

POMOC DLA DROBNYCH KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW. Do laski marszałkowskiej wpłynęły 2 projekty ustaw ministerstwa przemysłu i handlu: jeden dotyczący udzielenia gwarancji skarbu państwa do sumy 500 miljonów na ulgową pomoc dla reemigrantów z Niemiec, drobnych kupców i rzemieślników; drugi w sprawie zakupu przez rząd ropy bruttowej.

Napad lichwiarza mieszkaniowego na sędziego.

Sędzia Kaczmarski ugodzony lichtarzem w głowę.

(ch) W tutejszym sądzie okręg. karnym w oddziale XVII rozegrała się w dniu wczorajszym scena, która rzuca ponure światło na rozpasanie, zuchwałość i wyuzdanie wśród powojennych hyen-lichwiarzy.

W oddziale tym urzęduje znany i ceniony ze swej sprawności sędzia dr. **Kaczmarski,** referent lichwy wojennej.

Właśnie wczoraj znalazła się na wokandzie sprawa znanego na bruku krakowskim „pośrednika w wyszukiwaniu mieszkań", **M. Vorzimmera,** tej istnej plagi naszych czasów, unicestwiającej wszelką myśl uzyskania mieszkania w drodze legalnej, bez możliwego odstępnego.

Oskarżony Vorzimmer, mając do dyspozycyi całą **zgraję wytrawnych agentów,** trudnił się długo rentownym interesem pośrednictwa mieszkaniowego. Ale wszystko ma swój koniec. To też pewnego poranku udało się ująć niebezpiecznego, pozbawionego skrupułu lichwiarza i oddać w ręce władzy.

Przesłuchany w dniu wczorajszym oświadczył — jak to było do przewidzenia — iż do winy się nie poczuwa, jednakże sędzia Kaczmarski mając w ręku dostateczne dowody winy, **skazał go po przeprowadzeniu rozprawy na karę trzech miesięcy więzienia i dwa miljony mk. grzywny.** Równocześnie prokurator **postawił wniosek o zarządzenie aresztu** prewencyjnego, w odpowiedzi na co, obrońca skazanego prof. dr. Reinhold zastrzegając sobie 3 dni do namysłu zwrócił się z prośbą do sędziego K. by biorąc pod uwagę stanowisko społeczne i towarzyskie oskarżonego, uchylił wniosek prokuratora. W międzyczasie nadeszła żona Vorzimmera i zalewając się łzami, ponowiła prośbę obrońcy.

Tymczasem sędzia Kaczmarski, wychodząc prawdopodobnie z założenia, iż osobnik tego rodzaju przedarłszy się na wolność mógłby z niej snadnie skorzystać i ulotnić się, **zaakceptował wniosek prokuratora** i sprzeciwił się wypuszczeniu Vorzimmera na wolność.

Wtedy stała się rzecz niesłychana.

Oskarżony Vorzimmer, który od chwili odczytania wyroku znajdował się w stanie udanego spokoju, usłyszawszy odmowę sędziego z roziskrzonymi oczyma **zerwał się z krzesła, błyskawicznym ruchem chwycił w dłoń stojący na pulpicie obok krzyża, mosiężny, masywny lichtarz i z całą siłą, wymierzył podstawką jego straszny cios w okolice skroni sędziego.**

Siła uderzenia była tak wielką, iż sędzia Kaczmarski przechylił się na bok, słaniając się ku ziemi. Równocześnie oczom osłupiałych widzów **ukazała się na głowie sędziego obok skroni krwawiąca ra-**

na, a na twarzy krew, spływająca cieniutkimi sznurkami. Tymczasem **napastnik rzucił się z pięściami na sędziego, obrzucając go przytem stekiem wyzwisk.**

Na sali zapanował niesłychany tumult i przerażenie.

Cała ta scena **rozegrała się z błyskawiczną szybkością.**

Ochłonąwszy po chwili z przerażenia, rzucili się widzowie na zbrodniarza, by go ująć i oderwać od sędziego. Nie przyszło to łatwo, gdyż rozjuszony zbrodniarz walił pięściami na oślep, w lewo i prawo. Dopiero po dłuższej chwili, zawezwana **straż więzienna zdołała go ubezwładnić** i odstawić do więzienia.

Równocześnie po zaopatrzeniu rannego sędziego przez lekarza sądowego **odwieziono go karetką Pogotowia do domu.**

Na tem zakończyła się ta niezwykła zuchwała napaść.

Ciasne, w najwyższym stopniu niewygodne pokoiki sądowe, jak celka XVII, w których przychodzi sędziom spełniać swój urząd, w bezpośredniej styczności z oskarżonymi, oddalonymi od stołu sędziowskiego zaledwie kroków parę, mogą nasuwać obawę, iż tego rodzaju zbrodnicze napady mogą się częściej powtarzać.

Sądzimy, że odpowiednie czynniki, w miarę możliwości, **usuną tę anomalję i postarają się o lepszą niż dotychczas ochronę życia urzędników, którym w tak ciężkich warunkach przychodzi spełniać swój urząd.**

Proces komunistów.

Lwów. (AW.) W procesie komunistów dzień dzisiejszy zajęły wywody obrońców oskarżonych. Rozprawa była tajna z udziałem 70 mężów zaufania oskarżonych. Jutro mają przemawiać obrońcy. Rozprawa potrwa około tygodnia [illegible].

—•—

PROCES PRZECIWKO KOMUNISTOM. Donoszą z Poznania: Przed izbą karną tutejszego sądu okręgowego stanęli kolejarze: Kazimierz Fryda, Jan [illegible], Franciszek Hirsch, Stanisław Czyżewski, Walenty Bryłek, Roman Andrzejczak i Józef Wasilewski. Akt oskarżenia zarzuca Frydzie, że przybył do Poznania w celu zorganizowania placówek komunistycznych i że zakładał [illegible] w Armii antypaństwowej. Współoskarżonym akt oskarżenia zarzuca, że należeli do [illegible] przez Frydę [illegible]. Sąd po dłuższej naradzie skazał Frydę na 3 lata twierdzy, Czyżewskiego zaś na 1 rok więzienia, pozostałych [illegible] uwolnił.

ECHA PROCESU FEDAKA. Jak donosi „Swoboda" [illegible] na [illegible] Fed. Pałkow, M. Mateja, F. Sach, P. Zalewicz [illegible], Jarosiewicz i [illegible], na [illegible] wyrok śmierci zamieniony [illegible], wyrokiem za kratą i więzieniem. Dzięki zabiegom dr. W. [illegible] [illegible] „Swoboda" [illegible] wyrok [illegible] z 10 na 3 [illegible].

Dyety senatorów.

Warszawa. (AW.) Podczas wczorajszych narad komisyi regulaminowej ustalono, że senatorowie otrzymywać będą dyety **w tej samej wysokości co posłowie sejmowi. Dyety będą płatne z góry i wolne od wszelkiego ściągania.** Senatorowie urzędnicy państwowi otrzymują zwrot kosztów [illegible] w wysokości poborów takie by [illegible] gdyby nie byli urlopowani. Marszałkowi Senatu przysługują **pobory służbowe Prezesa Rady Ministrów, oraz dodatek na reprezentację** w wysokości [illegible] miesięcznej. Senatorowi **nie wolno zrzec się dyet.** Senatorowie korzystać będą **z bezpłatnych** przejazdów kolejami państwowymi.

Niewiadomski nie zrzekł się apelacyi.

Warszawa, (Telef. Z.) „Gazeta warsz." podaje, że [illegible] Niewiadomski [illegible] prawa apelacyi nie odpowiada prawdzie.

Warszawa, (AW.) Adwokat [illegible] z [illegible] Niewiadomskiego [illegible] przedstawicielowi porannego dziennika, że Niewiadomski zachowuje zupełny spokój i równowagę, [illegible] normalny tryb życia więziennego. Odwiedzany jest on dość często przez najbliższą rodzinę, która dostarcza mu żywności.

Z ostatniej chwili.

Zerwanie konferencyi paryskiej.

Paryż 4 stycznia. (Tel. wł.) Dziś we czwartek popołudniu zamknięto obrady konferencji reparacyjnej.

Delegacja angielska opuszcza jutro Paryż.

Paryż 4 stycznia. Dzisiejsze posiedzenie konferencji reparacyjnej rozpoczęło się o godz. [illegible] popołudniu. Na wstępie obrad delegat włoski markiz della **Torretta** przedłożył pogląd swego rządu na kwestję reparacyj, który [illegible] pokrywa się w ogólnych zarysach ze stanowiskiem Francji.

Następnie **Poincare** nawiązując do wczorajszego oświadczenia Bonara Lawa, przedłożył konferencji memorjał reprezentantów francuskich, którzy wyrażają **niemożność przyjęcia propozycji angielskich.**

Po odczytaniu delegata angielskiego na wniosek [illegible] Poincarego, konferencja została na jedną godzinę przerwana.

Po upływie pewnego czasu stało się wiadomem, że **konferencja wobec niemożności dojścia do porozumienia została zerwana.**

Paryż 4 stycznia. W kołach konferencji reparacyjnej panuje na razie **wielka rezerwa co do następstw,** jakie pociągnie za sobą nagłe zamknięcie obrad konferencji. Ogólnie nie uważają za prawdopodobne, by Francja przed 15. stycznia podjęła represje, natomiast uchodzi za pewne, że rząd francuski przed jakąkolwiek akcją porozumie się z Włochami i Belgją.

Paryż 4 stycznia. Delegacye **włoska i belgijska** nie opuszczają Paryża, **lecz wspólnie z delegatami francuskimi mają kontynuować obrady nad sytuacją, wytworzoną wskutek stanowiska Anglii.** Prawdopodobnie **przedstawiciele Anglii nie wystąpią z komisyi reparacyjnej.**

W czasie przerwy w obradach Bonar Law zapewnił Poincarego, **że rząd angielski, mimo obecnej różnicy zdań, trwa nieodmiennie przy dalszem przymierzu z Francyą.**

Konferencje o utrzymanie gabinetu Sikorskiego.

Warszawa. (Telef. Z.) „Gazeta Warsz." donosi o podobnych konferencjach, które się ostatnio odbywają w Zakopanem pomiędzy marsz. Sejmu Ratajem, posłem Witosem, prezydentem min. Sikorskim, a w ostatnich dniach także posłem Thugutem i p. Kiernikiem. Przedmiotem konferencji jest podobno **kwestja utrzymania na dłuższą metę gabinetu Sikorskiego ze zmianami przedewszystkiem na stanowisku min. skarbu.**

Min. skarbu Wł. Grabski?

Warszawa. (AW.) **„Kurjer Czerwony"** wśród pogłosek, że **kandydatem na stanowisko ministra skarbu jest Władysław Grabski.**

—o—

Szalony wzrost drożyzny.

Warszawa. (Telef. Z.) Posiedzenie komisji do badania kosztów utrzymania w miesiącu grudniu odbyło się dzisiaj. Referent komisji zakomunikował **ustalenie procentowe około 25 proc. wyższe od ostatniego miesiąca.** Podwyżka ta zatem **nawet w przybliżeniu** nie odpowiada rzeczywistości. Jest ona znacznie wyższa. Komisja do badania kosztów utrzymania w Poznaniu ustaliła, że koszta utrzymania rodziny [illegible] w przemyśle i handlu w Poznaniu, wzrosły w grudniu w porównaniu z listopadem o 50 proc.

Bilet tramwajowy 500 marek!

Warszawa. (Telef. Z.) Magistrat m. Warszawy zamierza podnieść cenę biletu tramwajowego **na 500 mk.**

40.000 wagonów zboża na wywóz z Polski.

Warszawa. (Telef. Z.) Komitet ekonomiczny Rady ministrów na dzisiejszem posiedzeniu na wniosek min. rolnictwa i min. skarbu **zadecydował wywóz za granicę 40.000 wagonów zboża z Polski.** Na skutek opozycji min. spraw wewnętrznych i min. przemysłu i handlu przedłożono sprawę Radzie min., która w sobotę miała zadecydować o tem, ale sprawa odłożoną wobec [illegible] min. skarbu.

Monety metalowe.

Warszawa. (AW.) **W mennicy państwowej prowadzone są prace przygotowawcze w celu wybicia niklowych monet metalowych.** Podobno wyrobi **się markówek**, wyższe mają być dwudziestomarkówki.

Cena węgla podwyższona o 70 proc.

Warszawa. (AW.) **Rada przemysłowców** górniczych zawiadomiła **Związek robotników** górniczych, że **zgadza się na podwyższenie** płac robotniczych **o 90 proc. od dnia 1. stycznia** r. b. W związku **z tem cena węgla zostanie podniesiona.** W grudniu **z. r. cena** węgla wynosiła 42.000 marek **za tonnę, zaś** w styczniu b. r. wynosić **ma podwyżka około** 70 proc.

Aresztowanie Adolfa Nowaczyńskiego.

Warszawa, 4 stycznia. (PAT) W związku z zamieszczeniem w „Myśli Narodowej" [illegible] artykułu p. Adolfa Nowaczyńskiego p. t. „[illegible]" wczoraj w godzinach popołudniowych **policja dokonała rewizji w mieszkaniu p. Nowaczyńskiego** przy ul. Zgoda. W następstwie wyniku tej rewizji p. Nowaczyński został aresztowany i odstawiony do więzienia w Mokotowie.

Warszawa. (AW.) Urzędowy komunikat o aresztowaniu Nowaczyńskiego wyjaśnia, że komisarz rządu na miasto Warszawę [illegible] się na [illegible] władze spraw wewnętrznych [illegible] wykonania [illegible] wyroku [illegible] w związku [illegible] Nowaczyńskiego [illegible] do [illegible] ministra Pałucha. „Gazeta Warszawska" podaje, że **obrona Nowaczyńskiego wniosła skargę do Rady Ministrów przeciwko zarządzeniu komisarza rządu.**

Ligocki uwolniony.

Warszawa. (Telef.) Wczoraj zwolniono z więzienia mokotowskiego wiceprez. Związku Malarzy [illegible] Józefa [illegible] i [illegible] Edwarda Ligockiego.

Sądy doraźne w b. zaborze rosyjskim.

Warszawa, 4 stycznia. (PAT.) „Kurjer Polski" informuje, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleciło wojewodom, aby niezależnie od wyszczególnionych przestępstw w wydanem w grudniu 1922 r. **postanowieniu Rady Ministrów o sądach doraźnych na całym obszarze byłego zaboru rosyjskiego uzupełnić** obwieszczeniem z dnia 21 grudnia 1922 r., że w trybie tym postępowania doraźnego **będzie karany śmiercią ten, kto dopuści się rozboju i zaboru cudzego mienia,** celem przywłaszczenia, wprawienia w stan nieprzytomności, uszkodzenia ciała i gwałtu.

Warszawa. (Telef. H.) Krasny Poln. poseł nadzwyczajny i min. pełnom. w Pradze **został na własną prośbę odwołany ze swego stanowiska** z dniem 31 grudnia 1922.

Warszawa, (AW.) „Przegląd Wieczorny" podaje, że ze świata wybranych posłów około 30 nie ma mieszkania. Komisarz rządu **zajął** się umieszczeniem posłów w hotelach. Do chwili obecnej umieszczono 50 posłów.

Odbito w drukarni „Ilustrowanego Kurjera Codziennego" w Krakowie pod zarządem Feliksa Kołczyńskiego